Slezská univerzita v Opavě | Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě | Institut tvůrčí fotografie

Život mimo systém v současné americké dokumentární fotografii v pracích A. Sotha, L. Fogliy a M. Genitempa

Mateusz Kowalik

Teoretická bakalářská práce | Opava | 2023

Slezská univerzita v Opavě | Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě | Institut tvůrčí fotografie
Filmové, televizní a fotografické umění a nová média | Tvůrčí fotografie

Život mimo systém v současné americké dokumentární fotografii v pracích A. Sotha, L. Fogliy a M. Genitempa

---

Life outside the system in contemporary American documentary photography in the works of A. Soth, L. Foglia and M. Genitempo

Mateusz Kowalik
Vedoucí práce: MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D. / Oponent: doc. Mgr. Václav Podestát

Teoretická Bakalářská práce | Opava | 2023

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2022/2023

Zadávající ústav:	Institut tvůrčí fotografie
Student:	Mateusz Kowalik
UČO:	47699
Program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Obor:	Tvůrčí fotografie
Téma práce:	T: „Život mimo systém v současné americké dokumentární fotografii v pracích A. Sotha, L. Foglia a M. Genitempa"
Téma práce anglicky:	T: "Life outside the system in contemporary American documentary photography in the works of A. Soth, L. Foglia and M. Genitempo"
Zadání:	Práce popíše různé pohledy na život mimo systém u současných amerických fotografů. Zaměřím se mj u fotografů, jako jsou Lucas Foglia, Matthew Genitempo a Alec Soth.
Literatura:	FOGLIA Lucas. A Natural Order. Nazraeli Press 2012. ISBN 978-1590053522. GENITEMPO Matthew. Jasper. Twin Palms, 2018 ISBN 978-1936611133. SOTH Alec. Broken Manual. MACK, 2015 jako část Gathered Leaves ISBN 9781910164365. SOTH Alec. Niagara. MACK, 2015 jako část Gathered Leaves ISBN 9781910164365. SOTH Alec. Songbook. MACK, 2017 ISBN 9781910164020. SOTH Alec. Sleeping By The Mississippi. MACK, 2017 ISBN 978-1-910164-89-1
Vedoucí práce:	MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.
Datum zadání práce:	1. 3. 2023

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Anotace | Annotation

Práce se soustředí na téma života mimo systém v současné americké dokumentární fotografii. Autor práce se soustředí na tvorbu tří fotografů, kteří mají různé umělecké zkušenosti a přístup k fotografii. Představuje jejich medailony, dílo a způsob práce. Následně analyzuje motivy vzniku jejich děl, vizuální jazyk a obsah sdělení obsažených v jednotlivých projektech.

The thesis focuses on the theme of life outside the system in contemporary American documentary photography. The author of the thesis focuses on the work of three photographers with different artistic experience and approach to photography. It presents their profiles, achievements and way of working. Then, author analyzes the motives behind the creation of their works, the visual language and the content of the messages contained in individual projects.

Klíčová slova | Keywords

Dokumentární fotografie, americká fotografie, život mimo systém.

Documentary photography, American photography, life outside the system.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatné
a použil jsem pouze citované zdroje, které uvádím v bibliografických odkazech.

Souhlas se zveřejněním

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

© 2023 Mateusz Kowalik | Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

Obsah

1. Úvod
2. Historický přehled
3. Alec Soth
3.1. Oblast zájmu
3.2. „Broken Manual"
3.2.1. Způsob práce
3.2.2. Moje analýza
4. Lucas Foglia - biografie
4.1. Oblast zájmu
4.2 „A natural Order"
4.2.1. Způsob práce
4.2.2. Moje analýza
5. Matthew Genitempo
5.1. Oblast zájmu
5.2. „Jasper"
5.2.1. Způsob práce
5.2.2. Moje analýza
6. Závěr
7. Soupis použité literatury
8. Elektronické zdroje

1. Úvod

Pádící civilizační pokrok je jednou z poznávacích znamení několika posledních desetiletí. Život v Evropě, Austrálii nebo Severní Americe si spojujeme s blahobytem, pohodlným, ale rychlým způsobem života, vyděláváním a utrácením peněz. Tento životní styl po lidech vyžaduje doposud nejvyšší produktivitu a vysokou psychickou odolnost. Ceny těchto závodů jsou vysoké a pociťujeme je na každém kroku. Civilizační nemoci nám šlapou na paty a ničí zdraví lidí západního kulturního okruhu. Setkáváme se ovšem s jedinci, kteří na základě vlastní volby s podobným životním stylem nesouhlasí. Další jsou společností zavrženi, protože se z nějakého hlediska nehodí. Ve své práci se soustředím na případy v americké fotografii, které prezentují jedince nebo malé komunity žijící na okraji současné civilizace.

Fotografování někoho, kdo žije mimo systém, nebo třeba pod jeho menším vlivem, s sebou nese jistý paradox – fotograf musí najít někoho, kdo si převážně přeje nebýt nalezen. Autora také nutí cestovat na vzdálená místa, stává se tak z něho převážně osobní svědek událostí a situací. Proto se předmětem mého zájmu stal i aspekt přítomnosti fotografa a detaily jeho práce. Rád bych se také zaměřil na motivace, které vedly fotografy k tomu, aby se pustili do podobného tématu.

Každý tvůrce má jiné vzdělání, zkušenosti a zázemí, jimiž disponuje. Díky tomu si asi můžeme být jistí, že nevzniknou dva identické projekty. Na druhé straně je tím, co může v jistém slova smyslu spojovat cykly o životě mimo systém, specifický druh idyličnosti, nebo lépe řečeno obtížnost se jí na jednotlivých snímcích zbavit. Přesto můžeme pozorovat velice odlišné formy představení – někteří se snaží dosti podrobně vystihnout panující situaci, jiní neskrývají silné zásahy, přímo aranžování fotografovaných míst nebo postav. Občas máme co do činění s projektem, v němž nám minimalistická, tajemná forma bez popisků ponechává velice široké pole k vlastní interpretaci. Jindy se nám do rukou dostane syntetická příručka bohatá na psané slovo, která vysvětluje, jak přežít v divočině.

Nesmíme zapomínat ani na samotné hrdiny fotografií, tedy lidi, kteří v každém příběhu tvoří ústřední bod vyprávění. V pracích s podobnou tématikou je můžeme sledovat, jak žijí ve skupinách, komunách, malých komunitách. Jsou i tací, kteří si vybrali naprostou pustinu a osamělou existenci.

K napsaní této práce mě motivoval dlouholetý zájem o život v blízkosti přírody, které se často rovná nebo má blízko k životu mimo systém. V této práci jsem se rozhodl blíže podívat na projekty a osobnosti amerických fotografů, osobností jako Alec Soth, Lucas Foglia a Matthew Genitempo.

2. Historický přehled

Život mimo systém se mnohokráte objevil v různých dílech režisérů, spisovatelů nebo fotografů. Těžko jednoznačně konstatovat, kdy člověk začal utíkat do lůna přírody, protože stejně těžké je definovat systém samotný. Lidé od civilizace utíkají dodnes, mění se jen jejich motivace. Přílišným zjednodušením by také bylo tvrzení, že motivem je vždy útěk, což nám historie ukazuje velmi dobře.

Jedním z prvních fotografů, kteří zvěčnili skupiny lidí žijících mimo civilizaci, byl nepochybně Edward S. Curtis. Byl fotografem a kronikářem původních Američanů.

V letech 1907-1930 shromáždil spoustu materiálu, který se dočkal zveřejnění v monumentální knize „The North American Indian". Představuje hlavní fotografické a antropologické kompendium o domorodém obyvatelstvu žijícím na západním břehu řeky Mississippi.[1]

[1] https://www.britannica.com/biography/Edward-S-Curtis

Edward S. Curtis / Kobieta Diegueño przed domem w Campo w Kalifornii, ok. 1924 r.

Ve 30. letech 20. století se americká dokumentární fotografka Dorothea Lange věnovala podávání zpráv o dopadech velké hospodářské krize ve Spojených státech.

Dorothea Lange / Tennessee, 1938

Fotografovala farmáře a zemědělské dělníky ve venkovských oblastech. Snímky Lange ukazují mimo jiné chudé lidi v provizorních chatách, daleko od velkých měst, žijících v blízkosti přírody. Proslavila se snímkem „Kočující matka“, který se stal symbolem tohoto období.[2]

O několik desetiletí později na osamělou cestu vyrazil mladý Američan, Christopher McCandless. Po dokončení studií v roce 1990 opustil rodný kout, veškeré své úspory předal na charitativní účely a zahájil dvouletou pouť po Severní Americe. Ústředním motivem jeho činnosti se stal odpor vůči materialismu Američanů. Po mnoha měsících cesty po Arizoně, Kalifornii a Jižní Dakotě autostopem dorazil na vytouženou Aljašku. Tam, v okolí stezky Stampede, konečně odříznutý od společnosti a civilizace, začal žít v opuštěném autobuse. Své zkušenosti si zapisoval do deníku.[3]

[2] https://wp.wwu.edu/dreamteam2018/dorothea-lange/

[3] https://en.wikipedia.org/wiki/Chris_McCandless

Jako fotografický nadšenec také pořizoval mnoho snímků svých zážitků, během cesty fotografoval krajinu, svou stravu, nálezy a, což je nejzajímavější, sama sebe. Zemřel v důsledku otravy semeny, což způsobily nedostatečné vědomosti a špatná příprava na osamělý život v aljašské divočině. Jeho deník a snímky se následně staly inspirací pro vznik knih a filmů popisujících zápolení mladého Američana se životem mimo systém.

3. Alec Soth

Americký fotograf narozený v roce 1969 v Minneapolisu ve státě Minnesota. Aktuálně žije tamtéž. Absolvoval Sarah LawrenceCollege v Bronxville ve státě New York. Je členem prestižní fotografické agentury Magnum. Doposud se zúčastnil více než 50 individuálních výstav, počínaje od roku 2003, např. Jeu de Paume (Paříž, Francie) 2008, Museum of Modern Art, Walker Art Center (Minneapolis, MN) 2010, Hayama (Hayama, Japonsko) 2022. Obdržel mnoho cen a stipendií, např. McKnight Photography Fellowship, 1999, DeutscheBörse Photography Prize, 2006 (finalista), Guggenheim Fellowship, 2013.[4]

Alec Soth / autoportret

4 https://en.wikipedia.org/wiki/Alec_Soth

Zastupují ho tři americké umělecké galerie a jedna německá – LOOCK v Berlíně. V roce 2008 vytvořil Little Brown Mushroom – instituci propagující vyprávění příběhů prostřednictvím obrazu. Navštěvuje univerzity a muzea, kde jako host přednáší. V roce 2018 na pozvání pořadatelů cyklu „Wszyscy Jesteśmy Fotografami" (Všichni jsme fotografové) navštívil Varšavu, kde přednášel v Centru současného umění Zamek Ujazdowski. Po mnoho let se soustředí na vydávání fotografických knih. Doposud publikoval více než dvacet pět knih, z nichž se největšího ohlasu dočkaly „Sleeping by the Mississippi" (2004), „Niagara" (2006), „Broken Manual" (2010) a „Songbook" (2015).

3.1. Oblast zájmu

Alec Soth se od začátku své tvorby soustředí na dokumentaci člověka a jeho okolí. Člověk je vždy zasazen do konkrétního kontextu. V závislosti na zvoleném tématu si vybírá různé části Spojených států jako místa, kde pracuje na dalším projektu.

V „Sleeping by the Mississippi" se Soth soustředil na lidi, s nimiž se setkal během své cesty podél druhé nejdelší řeky v Severní Americe.

Alec Soth / Sleeping by the Mississippi

Tato řeka teče ze severu na jih skrzerůzné státy a komunity. Soth pořizoval portréty a snímky krajiny. Pro své fotografie si často vybírá lidi na okraji společnosti, s různými životními zkušenostmi. Snaží se tak prezentovat komplikovanost lidské povahy. Cyklus řeší problémy jako: smutek, osamělost nebo identita.[5]

Dalším, po celém světě uznávaným projektem Aleca Sotha je „Niagara". Tentokrát pokračuje ve vyprávění o lidských citech prostřednictvím jiné vodní plochy. Sám autor říká: „Jel jsem k Niagaře ze stejného důvodu, jako novomanželé a skokani-sebevrazi", „neustálý hřmot vodopádu prostě vyžaduje velkou vášeň".

Alec Soth / Niagara

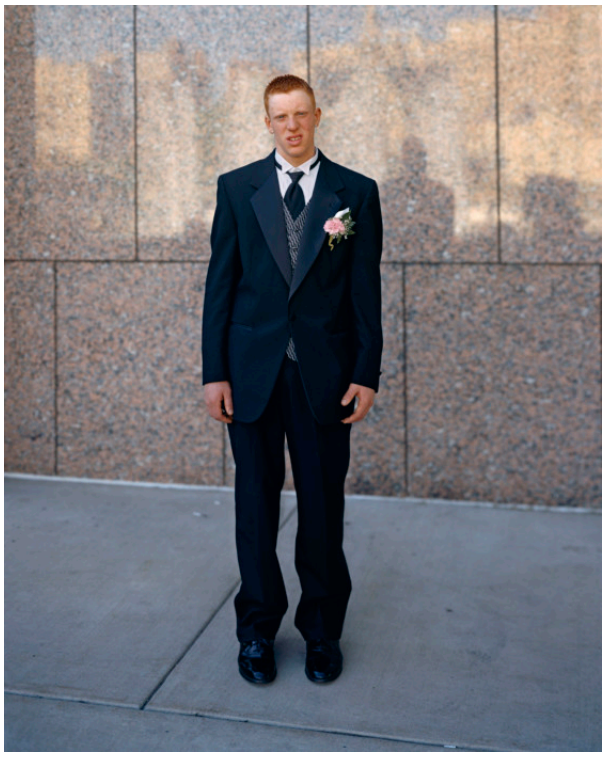

Alec Soth / Niagara

Fotografický cyklus zachycuje novomanžele, milence, motivy snubních prstenů nebo motelové pokoje. Vyvolává emoce doprovázející páry – zamilovanost, vášeň, rozčarování, smutek, prázdnotu, osamělost, sebevražedné myšlenky. Alec Soth tím zároveň vykresluje univerzální obraz americké společnosti tváří tvář změnám a událostem začátku 21. století.[6]

---

[5] https://www.magnumphotos.com/arts-culture/alec-soth-sleeping-by-the-mississippi/

[6] https://www.bookoff.pl/ALEC-SOTH-NIAGARA-blog-pol-1537789485.html

„Broken Manual" je další Sothova práce a i v ní zůstal u tématu komplikovaných pocitů, emocí a problémů současného člověka. Tentokráte nám přibližuje téma útěku od civilizace, osamělosti, hledání vlastní identity. Příjemci ukazuje každodenní život a okolí lidí, kteří se necítili být součástí regulérní americké společnosti.

Po vyprávění o vyhnání a izolaci se Soth vrátil ke společnosti v díle „Songbook". Pokračuje ovšem v příběhu o osamělosti, protože tímto projektem zpochybňuje blízkost lidí v digitálně integrované společnosti. Množí příklady symbolických snímků, na nichž jednotlivci existují osaměle v davu jiných, navzájem si podobných. Pojednává o současné americké kultuře. Konfrontuje chuť a potřebu života ve skupině s potřebou a silou amerického individualismu.[7]

Eugène Ionesco v knize „Songbook" napsal: „Nejpravdivější společnost, autentické lidské společenství, je nesociální – jde o širší, hlubší společenství, které odhaluje naše společné obavy, naše touhy, naše skryté nostalgie. Celou historii světa ovládaly nostalgie a neklid, které politické jednání odráží a interpretuje pouze velice nedokonale. […][8]

Alec Soth / Songbook

[7] https://www.lensculture.com/articles/alec-soth-songbook

[8] SOTH Alec. *Songbook.* MACK, 2017 ISBN 9781910164020

3.2. „Broken Manual"

Aleca Sotha při tvorbě práce „Broken Manual" inspirovaly především dvě osobnosti. První z nich je Thomas Merton (otec Ludvík), americký spisovatel, básník, katolický kněz a, což je nejdůležitější, trapista. Trapista je řeholník, člen řádu cisterciáků přísné observence. Tento řád předpokládá dodržování přísných pravidel – naprosté izolace od světa, klauzule mlčení, postů, oddání se modlitbě a tělesné práci. Thomas Merton v tomto řádu strávil téměř tři poslední desetiletí svého života. Druhou osobou, jejíž život Soth studoval při přípravě na „Broken Manual", byl Eric Rudolph, konkrétně poslední období jeho života na svobodě. Rudolph je americký atentátník-terorista, který se po několik let skrýval před spravedlností v Appalačském pohoří v Severní Karolíně. Dopadení Erica Rudolpha ztěžovaly především jeho dobré znalosti umění survivalu.[9]

Alec Soth / Broken Manual

[9] https://www.magnumphotos.com/theory-and-practice/broken-manual-alec-soth-aaron-schuman/

Zájem autora o téma života mimo civilizaci se časově překrýval s narůstajícím hněvem a frustrací amerických mužů vůči životu ve společnosti. Soth se rozhodl do tématu ponořit hlouběji. Výsledkem čtyřleté práce (2006-2010) je projekt „Broken Manual". Soth měl tehdy čerstvě po vytvoření již dvou uznávaných projektů. Dospěl tehdy k závěru, že se chce vzdálit od klasického dokumentu ve prospěch komplikovanější tvorby. „Broken Manual" není jen dokumentací další skupiny žijící na okraji společnosti.

Práce působí dojmem „Manuálu pro zlomené lidi" jak přežít v divočině, být nezávislý a soběstačný. Lidé na snímcích jsou duchovní, uprchlíci, bývalí vojáci, polopoustevníci. Představuje je v jejich přirozeném prostředí – v jeskyních, stanech, provizorních chatách a občas i ve zděných enklávách.

Alec Soth / Broken Manual

Alec Soth / Broken Manual

Někteří pózují na pozadí dominantní divoké přírody, ale neodnášíme si z toho dojem, že by tam žili odjakživa. Většina fotografií silně upozorňuje na civilizaci, z níž Sothovy hrdinové pocházejí.

3.2.1. Způsob práce

Práce na projektu byla prezentována v celovečerním filmu režisérů Laure Flammarion a Arnauda Uyttenhovea. Soth v autě najel nespočet mil po různých

státech při hledání těch, kdo nechtějí být nalezeni. Cestoval např. na místa v Severní Karolíně, kde se skrýval atentátník Eric Rudolph, a do kláštera, kde pobýval v ústraní Thomas Merton. Na začátku má určité adresy, body na mapě, jména, ale pak, což není ojedinělým případem, už je veden od jednoho hrdiny ke druhému. Na lístečku přilepeném na volantu svého auta má hesla, kterými se chce řídit a hledat je: „vousy, pozorovatelé ptáků, houbaři, pánské exercicie, po dešti, postavy zezadu, zavazadla, vysocí lidé (především hubení), štíty, stany, domky na stromě a stromořadí".[10]

Alec Soth / Lista na kierownicy

Daří se mu to díky skvělé dovednosti mít lidi na své straně, získávat si jejich důvěru. Přesto přiznává, že občas pociťuje během fotografování nervozitu: „Myslím si, že moje nešikovnost lidi těší. Je to součást výměny".

Při sledování filmu také cítíme upřímnou Sothovu fascinaci tématem, na němž pracuje, vidíme jeho tvrdohlavost a odhodlání. Fotograf se rozhodl pracovat

[10] https://en.wikipedia.org/wiki/Alec_Soth

s velkoformátovým analogovým fotoaparátem 8x10, což silně určuje způsob jeho práce. Není tu prostor pro spěch, rychlé snímky dělané někdy v mezičase. Každý záběr je důkladně promyšlený a připravený. Bez významu samozřejmě nezůstává ani vizuální efekt, který přináší velkoformátový fotoaparát: „V případě fotoaparátu 8x10 se vyskytuje jistý druh krémovitosti. Něco je také na dojmech ze sledování. Dívání se přes velkou matnici fotoaparátu 8x10 je velice smyslný akt. Obzvláště u portrétů je něco, co tvoří hloubku ostrosti. Je to jako sochání objektu z prostoru. Výzvou pro mě byla ambice spojit tok proudu vědomí s precizností a formálností velkoformátových fotografií.“[11]

Alec Soth w trakcie wykonywania zdjęcia aportem wielkoformatowym 8x10

Neodradí ho chůze závějemi nebo pouští s vybavením vážím několik kilogramů. Často přemýšlí nad etickými hranicemi vůči svým hrdinům nebo o zásazích do míst, která fotografuje.

[11] ZANOT Francesco. *Ping Pong Conversations: Alec Soth with Francesco Zanot.* CONTRASTO, ISBN 978-8869654091

Při tvorbě tohoto projektu se autor také snažil napodobit brožury a instrukce o přežití, které nalezl na internetu. Podobné brožury převážně tvořili samotní zainteresovaní – lidé žijící mimo systém. Fotografie jsou v knize proloženy praktickými radami popisujícími krok za krokem opuštění civilizace, útěk a život v liduprázdné pustině. Nejsou ovšem napsány rafinovaným, poetickým jazykem: „Neměly být literární. Ani moudré. Rozhodl jsem se upustit od pojmu textový doprovod kurátora a podobně. Jde o umělecké dílo samo o sobě, od začátku do konce. A spisky tohoto druhu jsou opilecké spisy, které bych sám napsal a pravděpodobně jsou nečitelné – věky jsem je nečetl. Mají být jako instrukce pro přežití, ale jsou neúplné a nefunkční, takže kniha nakonec končí v tvorbě systému útěku neúspěchem.“[12]

3.2.2. Moje analýza

V projektu „Broken Manual” Alec Soth prozkoumává provinční Ameriku a dává přitom hlas občanům žijícím na společenském okraji. Velice důkladně a promyšleně

Alec Soth / Broken Manual

[12] ZANOT Francesco. *Ping Pong Conversations: Alec Soth with Francesco Zanot*. CONTRASTO, ISBN 978-8869654091

prezentuje výřez z každodennosti poustevníků, hippies nebo amerických mnichů, kteří měli dost civilizace... nebo civilizace měla dost jich samotných, protože mnozí se cítí jak zavrženci.

Mnohé portréty v pozadí zachycují nejbližší okolí, často krásnou krajinu, v němž žije outsider-mnich stojící uprostřed gigantických stromů, nahý skinhead stojící po kotníky ve vodě na pozadí zeleně a skal nebo ryšavý vousáč opírající si hlavu o kámen porostlý mechem.

Tyto snímky se pro mne staly svého druhu ikonami americké dokumentární fotografie počátku nového milénia. Jsou dokonalé ve své čisté formě a zároveň toho hodně říkají o kondici části společnosti této doby. Na fotografiích vidíme také předměty denní potřeby, které mě ještě více vtahují do vyprávění a stimulují představivost – podomácku vyrobený nůž, tyč s věšáky na oblečení pověšená mezi skalními stěnami místnosti na spaní nebo kapesní pochva. Pocit izolace, nedostupnosti a odloučenosti jasně budují málo jasné, černobílé portréty nečitelných postav. Naopak snímky provizorních skrýší, keřů vedoucích k těmto skrýším a občas i svou konstrukcí překvapivě pokročilých domů doplňují celek o vizuální vyprávění.

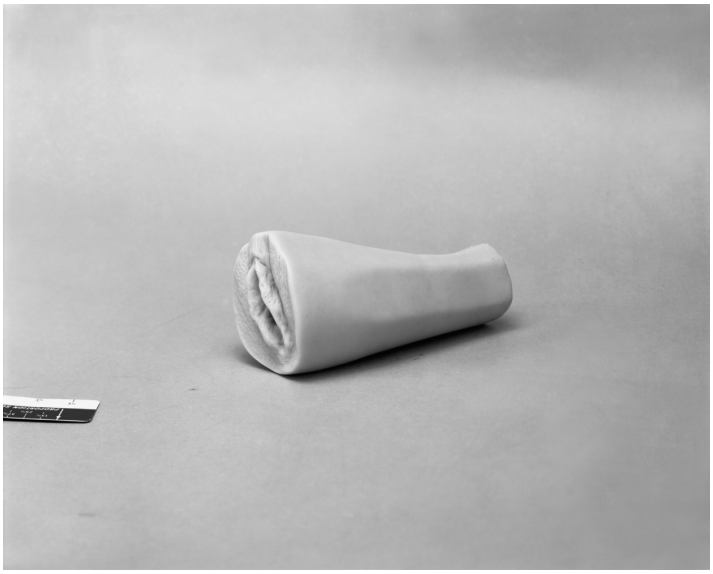

Alec Soth / Broken Manual

Alec Soth / Broken Manual

Soth na bázi mnohaměsíčního výzkumu vytvořil také texty představující jasné pokyny pro začínajícího uprchlíka. Jde také o autorův nástroj, jak vyprávět příběh o sobě samotném. Nestává se často, že bychom se toho z fotobooku o autorovi mohli dozvědět tolik. Jisté proto, že v publikacích podobného typu autor příliš často nevede rozhovor sám se sebou.

Pokaždé, když tuto knihu znovu otevřu, mě stejně nadchne forma, jejímž prostřednictvím se mnou Soth sdílí svou fascinaci, objevy a úvahy o sobě a k tématu, které zkoumal déle než čtyři roky. Občas mám dojem, že se v rámci jedné publikace pohybuji mezi dvěma nezávislými světy – vnitřním, osobním světem autora, důsledně zakamuflovaném v textu o útěku před civilizací, a druhým, tím vzdáleným, nedostupným, dosti nereálným na samotných fotografiích Sothových hrdinů. Ovšem díky k dokonalosti přivedené selekci a edici celek působí dojmem, že tyto dva světy žijí v dokonalé symbióze a navzájem se doplňují.

Pokud bychom se pak měli soustředit na zdánlivě hlavní téma knihy, tedy život na společenském okraji, uzavřené v umělecké knize s prvky dokumentární fotografie, dosáhl Soth, dle mého soudu, efektu, který zamýšlel. Postavy jsou čitelné a různorodé, protože kniha není portréty přesycena, což přináší efektní dojem jejich nedostupnosti, izolace a vzdálenosti od civilizace, před níž se skrývají.

V „Broken Manual" pozorujeme kontrast mezi svého druhu romantičností nebo idyličností útěku a života v lůně přírody a těžké, rozčarovávající a velice náročné reality podobného životního stylu.

O nic menší dojem na mě dělá lehkost a odhodlání v navazování kontaktů Sothem. Autor sám sebe chápe jako skrytého a nesmělého člověka, ale motivace a odhodlání mu jasně dovolují porazit vnitřní odpor a nesnáze plynoucí z jeho povahy, protože impozantně dokáže ke kontaktu přesvědčit další hrdiny. Tento závěr si odnáším i z prohlížení „Somewhere To Disappear", kde ukazuje např. dlouhé rozhovory s lidmi, k nimž se mu podaří proniknout. Zkracuje odstup upřímným zájmem o vyprávění, která slyší. Kromě toho si získává důvěru, když se představuje jako člověk, který se sám zajímá o změnu svého životního stylu na bližší tomu, jenž fotografuje.

Okouzluje mě i aspekt, který dokonale znám a jsem přesvědčen, že v tvůrčím procesu hraje důležitou roli – Soth se přiznává k čistému, primárnímu okouzlení, které doprovází fotografování: „Nebudeš mít mimořádné zážitky pokaždé, co mačkáš spoušť závěrky, takže to prostě děláš do kolečka, a pak se to, jednou za čas, stane".[13]

K tomuto projektu ovšem nelze přistupovat jako k průvodci po útěku ze systému. „Broken Manual" je práce kombinující realismus s čistou fikcí, kde se objektivní obrazy lidí žijících stranou společnosti spojují s autoironickými texty Aleca Sotha podepsanými Lester B. Morrison – Sothovo alter ego vzniklé pro potřeby projektu. Vytvořil Lestera B. Morrisona jako jednoho z hrdinů svého projektu. Ovšem na rozdíl od zbytku není Lesterovým cílem utéct, ale utíkat, být nesen fascinací útěkem.

4. Lucas Foglia

Lucas Foglia je americký fotograf, který se narodil v roce 1983 v jihovýchodní části státu New York – na ostrově Long Island na východním pobřeží Spojených států. Vyrůstal na malé rodinné farmě 30 mil od Manhattanu. Jeho rodiče byli členy „hnutí zpět k půdě". V současnosti žije v San Franciscu. Získal bakalářský titul na Brownově univerzitě v roce 2005 a magisterský titul na YaleSchool of Art na Univerzitě Yale ve státě Connecticut v roce 2010. Vydal čtyři sólové knihy a knihu jednu ve spolupráci s Forestem Gardnerem.

Jeho práce se dočkaly prezentace na téměř sto kolektivních a více než třiceti individuálních výstavách v galeriích, na festivalech a v muzeích, včetně Foam Fotografiemuseum Amsterdam, Les Rencontres d'Arles, Museum of Contemporary Art Denver a Museum of Contemporary Photography Chicago. Jeho práce prezentuje Fredericks&FreiserGallery v New Yorku, Micamera v Milánu a Michael

[13] https://www.youtube.com/watch?v=b2T6ANvKpoo

Hoppen Gallery v Londýně. Foglia také spolupracuje s neziskovými organizacemi, jako je např. Sierra Club pečující o životní prostředí.[14]

4.1. Oblast zájmu

Projekty, na nichž pracoval Lucas Foglia, se soustředí na interakci lidí, přírody a kultury. V počátečních letech své tvorby se zaměřoval především na alternativně žijící komunity.

Lucas Foglia / A Natural Order

Ve svém prvním velkém projektu „A Natural Order" se koncentroval hlavně na interakci svých hrdinů s vnějším světem, s předky a moderností.

Tento zájem je založen na jeho osobních zkušenostech života na farmě, daleko od civilizace a moderního života.[15]

---

[14] https://en.wikipedia.org/wiki/Lucas_Foglia

[15] https://www.lucasfoglia.com/a-natural-order/

Ve svém zájmu o divoký životní styl pokračoval v následujícím projektu nazvaném „Frontcoutry". V něm změnil směr svých cest a cílovou skupinu, kterou fotografuje. Pustil se do tématu kovbojů z amerického západu. Prohlíží si oblast tváří tvář velkým ekonomickým změnám. Vypravil se do jedněch z nejméně osídlených oblastí ve Spojených státech.[16]

Lucas Foglia / Frontcoutry

V třetím projektu nazvaném „Human Nature" se Foglia vyjadřuje k civilizačním chorobám a změnám klimatu. Opět osciluje kolem vztahu člověka s přírodou. Tentokráte ovšem přemýšlí nad nebezpečími, která s sebou přináší moderní svět.[17]

[16] https://www.lucasfoglia.com/frontcountry/

[17] https://www.lucasfoglia.com/human-nature/#statement

Lucas Foglia / Human Nature

Posledním projektem, který stejně jako ty předchozí vyšel ve formě fotografické knihy, je „Summer After". Jde o cyklus monochromatických portrétů pořízených v New Yorku, kde autor evokuje své dojmy z města těsně po útocích z 11. září.

4.2. „A Natural Order"

Lucas Foglia ve skupině bližší a vzdálenější rodiny vyrůstal na předměstích velkého amerického města. Vzdálenost 30 km od New Yorku stačila, aby nežil vedle hlavního, moderního proudu. Prarodiče Fogliovi koupili v 60. letech statek, a když se fotograf narodil, koupili jeho rodiče půdu od dědečkových sousedů a postavili si tam dům. V domě se topilo dřevem, jídlo pocházelo hlavně z toho, co sami pěstovali a chovali. Na denním pořádku byla výměna jídla za jiné statky nebo služby. Dnes Foglia hodnotí, že tento životní styl nebyl ani zcela mimo systém, ani úplně

soběstačný. Nacházel se někde mezi dvěma paralelními životními styly. Fotografova rodina byla jednou z posledních zemědělských rodin ve městě. Při životě v takovémto prostředí si jako dítě mohl bezstarostně hrát a objevovat zákony, jimiž se řídí příroda. Foglia také vzpomíná, že farmu za jeho dětských let navštěvovalo opravdu hodně lidí. To u něj rozvinulo užitečné mezilidské vlastnosti, které často využívá v dospělém životě a v práci.[18]

Toto zázemí inspirovalo Lucase Fogliu, aby se po 20 letech již z pozice pozorného pozorovatele podíval na to, jak ve Spojených státech vypadá vztah člověka se zemí, přírodou a co, v době práce na projektu, znamená divokost a soběstačnost. V letech

Lucas Foglia / A Natural Order

2006-2010 vznikal projekt „A Natural Order". Díky zmíněnému zázemí, jímž je i velká rodina, nemá autor větší problémy s nalezením hrdinů pro svůj cyklus, jsou nimi přátelé a známí členů rodiny.

V roce 2006 zahájil Lukas Foglia cestu po jihovýchodu Spojených států po stopách různých druhů komunit žijících mimo systém. Setkával se s většími, organizovanými

[18] https://www.meer.com/en/1589-lucas-foglia-a-natural-order

komunitami i jednotlivými, samostatně žijícími farmáři. Pro jedny je prioritou péče o životní prostředí. Jiní hledají alternativu a záchranu před hospodářskou krizí. Další žijí na okraji civilizace z náboženských důvodů. Přestože si hrdinové projektu „A Natural Order" volí takovýto životní styl z velmi různých důvodů, mají i hodně společného – převážně si své domy staví z lokálních, přírodních surovin, čerpají vodu z pramenů, loví, pěstují ovoce a zeleninu. Soběstačnost pro autora představuje důležitý aspekt propojující většinu hrdinů. Co je ovšem charakteristické a ne méně důležité, Foglia na své cestě nepotkal ani jednoho člověka, který by byl zcela soběstačný. Vedou webové stránky, používají ke komunikaci mobilní telefony, využívají solární panely. Tyto civilizační výdobytky ovšem používají velice promyšleně a to jen ty, které jsou nezbytné.

4.2.1. Způsob práce

Foglia hned po dokončení vysoké školy začal vydělávat, aby zaplatil účty a vydělal si na možnost fotografovat a cestovat. Cestuje s digitálním středoformátovým fotoaparátem po komunitách skrytých kdesi ve státech Tennessee, Severní Karolína, Virginie a Georgie.

Foglia se v procesu své práce stává bedlivým pozorovatelem. Dokonale zná životní styl svých hrdinů, protože sám vyrůstal podobně. Hrdinové jsou přátelé a známí jeho rodiny, takže se proces získávání jejich důvěry zkracuje na minimum. Není pro ně úplně cizí člověk. Přesto v celém procesu zdůrazňuje nezbytnost budovat důvěru u lidí, za nimiž cestuje, aby ho tito nasměrovali k dalším. Zároveň se neorientuje na konkrétní případy, nemá přesně definované požadavky. Seznamuje se s dalšími lidmi, navazuje s nimi přátelství, vede rozhovory a nakonec je fotografuje.

4.2.2. Moje analýza

Ne náhodou jsem si pro tuto práci zvolil projekt „A Natural Order". Když jsem si ho prohlížel poprvé, udělal na mě obrovský dojem. Málokdy mám možnost prohlížet si sérii fotografií s tolika dokonalými záběry. Geniální kompozice, dokonale vyvážené barvy, výmluvný, čitelný obsah a troška nedopovězení – tak by se dala popsat většina snímků v projektu. Během posledních let jsem se k tomuto cyklu mnohokráte vracel a znovu ho objevoval. Dokonce i člověk absolutně nepropojený s tématem získává mnoho informací o životě v Americe mimo systém.

Myslím si, že každý, kdo viděl tento projekt na výstavě nebo v knize, by mohl být vizuálně uspokojený. Ovšem citlivý příjemce jde dále, protože hezké obrázky nejsou všechno. O čem tento projekt vypráví ve skutečnosti? Co nám chce autor sdělit?

Téma života mimo systém je v případě Spojených států dosti rozsáhlé a asi by nikoho nenapadlo prezentovat ho v úplnosti. Nebylo by to možné.

Jako člověk, který sám vyrůstal v podobných podmínkách, kráčí Foglia ve svém projektu po mu blízkých cestách. Na snímcích vidíme krásnou krajinu a mnoho o nic méně krásných portrétů. Obálku knihy zdobí fotografie muže s velkou mísou masa, které si nekoupil v supermarketu, ani mu nebylo naservírováno v restauraci. Sám ho ulovil.

Lucas Foglia / A Natural Order

Na jiných snímcích vidíme obytné přístřešky, které nemají nic společného s pohodlným životem ve velkém městě. Často se objevuje téma zbraní, protože hrdinové cítí potřebu hlídat si svůj majetek a být připraven na různé eventuality. I skromné oblečení má daleko k instagramovému nadšení.

Kromě toho dospívám k závěru, že soběstačnost, o níž se Foglia často zmiňuje jako o cíli svých hrdinů, je stav vyžadující těžkou práci, vědomosti a obětování se.

Lucas Foglia / A Natural Order

Vyznávání extrémního náboženství nebo výchova potomků v malé komunitě silně oddělené od zbytku světa také nevyvolává myšlenky na bezstarostný život.

Když jsem si knihu prohlížel poprvé a když na mě udělala velký dojem, měl jsem zároveň obavy, že se v projektu Lucase Foglii skrývá trochu moc idyličnosti ve světě, do nějž nás zavedl. Že jsou snímky a postavy na nich tak „dokonalé“. Občas se mi tento pocit stále vrací. Nejdůležitější ale je, co má autor na mysli a jestli forma, kterou pro projekt zvolil, realizuje jeho úmysly. Jsem přesvědčen, že i přes svůj mladý věk

chtěl autor nejen pořídit hezké fotografie, ale také vyvolat rozmazávající se vzpomínky. Lucas Foglia je fotograf s velkým aktivistickým přístupem, což nejednou potvrdil ve svých pozdějších projektech. Proto si také myslím, že je na tom idealistickém, přímo utopickém obrazu společnosti v jeho fotografiích něco přesvědčivého. Foglia nehodlá jen ukázat alternativní společnost a její planetu málo vytěžující životní styl. Dle mého soudu bylo cílem také vybídnout příjemce k zamyšlení se nad takovýmto stavem věcí. Autor by rád podotkl, že pokud za každou cenu nevytěžíme a silou nevyužijeme všechny možné suroviny na Zemi, může to pozitivně ovlivnit blahobyt následujících generací.

Evokuje rovněž význam lidského jednotlivce jako základu fungování jakékoliv společnosti.

V „A Natural Order" si také můžeme povšimnout velmi vysokého angažování a důkladného ponoření se do navštívené a fotografované komunity. Mnoho intimních snímků naznačuje navázání blízkého vztahu založeného na důvěře. Odnášíme si správný dojem, že Lucas Foglia už měl někdy co do činění se životem v malé komunitě, kde chybí ploty, odstup a nedůvěra.

Lucas Foglia / A Natural Order

Hodnotami tohoto projektu, které ke mně nejvíce promlouvají, jsou chvála soběstačnosti a samostatnosti. V roce 2008, tedy v samotném středu práce autora na cyklu, začala poslední hospodářská krize v dějinách Spojených států. Lidé hromadně přicházeli o nemovitosti a úspory. Tehdy začali hrdinové Fogliova projektu přijímat značné skupiny hostů – cizích lidí zajímajících se o životní styl nastavený na soběstačnost.

Zároveň si myslím, že by bylo chybou brát poučení Lucase Fogliy doslova – nejde o to, abychom se vzdali civilizačních výdobytků, ale o to, abychom se zamysleli, jak bychom do svého života mohli implementovat jistá pravidla fungování vyznávaná hrdiny projektu „A Natural Order".

Dnes se vizuální vrstva cyklu amerického fotografa poněkud vzdálila od mých preferencí a obraz života mimo systém v provedené Lucase Foglii vnímám jako příliš idealizovaný. Zároveň na mě ale nadále dělá velký dojem a cíl, který si zvolil autor při tvorbě těchto fotografií, považuji za velice důležitý, obzvláště tváří tvář změnám a hrozbám třetího desetiletí 21. století.

5. Matthew Genitempo

Matthew Genitempo je americký fotograf narozený v roce 1983. Vyrůstal na předměstí Houstonu v Texasu. V současnosti žije a pracuje v Marfě v Texasu. V roce 2007 získal bakalářský titul na Univerzitě Baylor v Texasu, titulu magistr fotografie dosáhl na univerzitě v Hartfordu.

Jeho práce se prezentovaly na více než dvaceti individuálních výstavách, z nichž mnoho proběhlo v Evropě. Je držitelem fotografických ocenění a grantů. Od nejmladších let je nadšencem do analogové fotografie. [19]

[19] https://www.matthewgenitempo.com/info

5.1. Oblast zájmu

V roce 2016 začal Matthew Genitempo pracovat na projektu dokumentujícím život mimo systém ve státě Nové Mexiko podél hranice s Mexikem. Projekt ovšem nedokončil. Začal hledat nové místo, což ho dovedlo do pásma lesů táhnoucího se od severovýchodního Texasu do jižního Arkansasu, jižně od plošiny Ozark. To zahájilo práci na projektu „Jasper", jemuž se budu dále věnovat.

Matthew Genitempo / Mother of Dogs

V roce 2022 Genitempo také vytvořil cyklus „Mother of Dogs", což je záznam večerních procházek podél železničních kolejí absolvovaných s jeho partnerkou v okolí jejich domu v Marfě.

5.2. „Jasper"

„Jasper" je projekt inspirovaný životem a tvorbou Franka Stanforda. Ten byl „básníkem samoty", který většinu svých veršů napsal na plošině Ozark v Arkansasu. Jeho verše byly plné obrazů země a smrti, proložené myšlenkami každodenního života. Pod obrovským Stanfordovým vlivem se Genitempo rozhodl vydat podél souostroví Piney Woods a tak narazil na plošinu Ozark. „Jasper" z názvu je město v Arkansasu, kde autor pořídil mnoho fotografií. Ve zmíněných horách autor našel osaměle žijící muže, kteří se na základě vlastní volby rozhodli izolovat od společnosti, aby žili sami v ústraní. Občas byla jejich motivem chuť utéct od moderního světa,

Matthew Genitempo / Jasper

který je přerostl, jindy od přátel a rodiny a někdy mělo jít o způsob, jak se vypořádat s vnitřními démony. V projektu vidíme vztah člověka s krajinou. [20]

[20] https://www.1854.photography/2019/02/jasper-genitempo/

Projekt nebyl zamýšlen jako dokumentární. Průzkum pustých oblastí měl představovat výzkum vlastního stavu mysli, prohloubit fascinaci útěkem. Některé snímky krajiny vznikly mimo hranice hor a lesů Ozark. Projekt jako celek vytváří atmosféru, v níž nejasné obrazy, zaneřáděné interiéry a syrové portréty mužů skrytých v lese budují silné asociace a představu života v izolaci.

5.2.1 Způsob práce

Během několika výprav na plošinu Ozark Genitempo navštívil mnoho chat a skrýší. Zvolil si analogový fotoaparát, aby ho nesváděl spěch a prudkost. Práce s fotofilmem mu umožňuje uspokojit potřebu tvořit. Říká, že získání důvěry bylo při poznávání dalšího hrdiny pokaždé klíčové. Během seznamování se s jednou osobou ho tato nasměrovala k další.

Sám o sobě píše:

„Je to věc, se kterou se musím smířit" – říká 35letý muž. „Předchozí snímky, které jsem vyfotografoval, jsou mnohem romantičtější, mnohem idealističtější, pozdější fotografie pak více odrážejí realitu života v lese. Existuje jeden snímek, který vystihuje jak romantickou stránku této idey, tak i drsnou skutečnost – fotografie na konci knihy s mužem v přístěnku postaveném na skalním úbočí, která obsahuje idealistickou stránku i realitu". [21]

K práci na projektu „Jasper" autor přistupoval jako k nové kapitole ve své tvorbě a zámince proto, aby si vytvořil nové tvůrčí návyky. Genitempo rovněž upozorňuje na skutečnost, že jeho projekt vznikal v období, kdy se k moci dostával Donald Trump. „Jasper" tak byl v tomto kontextu také svého druhu útěkem od politiky, společnosti, velkého města a vlastní mysli.

[21] https://www.1854.photography/2019/02/jasper-genitempo/

Matthew Genitempo / Jasper

5.2.2. Moje analýza

Projekt inspirovala poezie a je vždy prezentován v jejím doprovodu. Báseň Ryana Paradise, která se v knize nachází na začátku, nepojednává o žádném konkrétním místě, na nikoho konkrétně nepoukazuje. Dokonce nemá ani interpunkční znaménka, jde o sled formulací. Nedostáváme z ní informace přímo, ponechává příjemce se širokým polem pro interpretaci.

Podobné to je s obrazy. Projekt zaplňují černobílé portréty, krajiny a detaily. V plastičnosti obrazů snadno rozeznáme velkoformátový analogový fotoaparát. Díky tomu nás autor ušetřil efektivních zásahů nebo moderních řešení, která poskytuje postprodukce. Měkkost jednotlivých záběrů nám od samotného začátku dovoluje

ponořit se do vyprávění. Mezi fotografiemi procházíme stejně plynule jako přes slova úvodu.

Matthew Genitempo / Jasper

Projekt vznikl na plošině Ozark, ale získáváme dojem, že by mohl být realizován v jakýchkoliv jiných horách. Nejdříve vstupujeme do prostředí horských, lesních pustin, a pak do světa mužů, kteří se je rozhodli obývat. Vidíme horskou, rozmazanou krajinu, mlžný les a zakouřené okolí jednoho z domů. Tváře prozrazují nesnáze života v náročných podmínkách, možná těžké životní zkušenosti, ale i klid, nostalgii a zadumání. Podle interiérů místností můžeme vyvozovat závěry, jak tráví čas, o co se zajímají, co mají rádi. Detaily, často se opakující dlaně, naznačují těžkou fyzickou práci kolem místa, kde žijí. Na těchto snímcích ale najdeme jen málo romantiky. Za to spoustu poezie a nedokončených vyjádření. Na jedné straně toto vyprávění vnímám jako úžasné svědectví o životě několika mužů, kteří se z velice různých důvodů rozhodli pro velmi radikální krok ve svém životě. Dívám se na dobrý dokumentární

projekt, z nějž se mohu dozvědět, jak hrdinové bydlí, jak vypadají, jak vypadá jejich okolí. Zároveň se mi ale dostává jen jedné konkrétní informace – plošina Ozark, kromě toho žádná jména, konkrétní lokality, podrobnosti. Všechno ostatní si, kromě toho, co dostávám na fotografiích, musím domýšlet. A v tom spočívá síla tohoto vyprávění. Právě díky širokému poli pro interpretaci se chci k těmto snímkům vracet. Pokaždé si z nich mohu odnést něco jiného – jednou se naučit něco nového o člověku, jindy je číst jako poezii a vytvářet ve své imaginaci idylický svět života mimo systém a příště se jen oddávat čiré fascinaci obrazem.

V projektu je citelný velký emoční náboj autora samotného. Mám dojem, že nadřazeným cílem projektu bylo provést příjemce pocity a emocemi samotného tvůrce.

Postavy a krajiny a to hlavní, atmosféra vytvořená vizuální vrstvou, se staly pro autora záminkou k průzkumu vlastních emočních stavů spojených s pocitem chuti utéct a izolovat se od každodenního vnějšího světa.

Poetická úprava snímků dává tušit, že si z krajin, poloplánů nebo detailů můžeme pouze domýšlet skutečnosti ze života mužů, které vidíme na portrétech.

Matthew Genitempo / Jasper

Matthew Genitempo / Jasper

Právě prostor k široké interpretaci způsobuje, že se Genitempovo vyprávění stává univerzálnějším. Mám dojem, že každý, kdo aspoň jednou pocítil potřebu nechat svůj dosavadní život za sebou, by se mohl dívat na projekt „Jasper", zasnít se a vytvořit vlastní vizi života někde v divočině. Ovšem Genitempovy snímky mají daleko k idyle nebo třeba jen dojmu, že jsme dorazili do „Země zaslíbené". Z tváří hrdinů sice můžeme vyčíst svého druhu klid nebo nostalgii, ale silněji pociťujeme vynucené smíření se s vlastním osudem, jisté nepohodlí, nesnáze všedního života, únavu nebo nechtěnou samotu.

Matthew Genitempo se rozhodl pro riskantní cestu tvorby projektu, na níž bylo málo promyšleného plánu a více nepředvídatelnosti a čekání na to, co se stane. Věděl, jaké chyby nechce opakovat. Věděl také, jaké emoce ho ovládají, a instinktivně se je rozhodl následovat. „Jasper" pro mě představuje nejlepší důkaz toho, že neexistuje jeden stálý a promyšlený vzorec, jak vytvořit zdařilý fotografický projekt. Nejdůležitější je, aby byl autor upřímný sám k sobě a, jak se ukazuje, to v kombinaci s dobrou technikou někdy k dosažení úspěchu stačí.

Matthew Genitempo / Jasper

Matthew Genitempo / Jasper

6. Závěr

Jak jsem uvedl v historickém nástinu, už před více než 100 lety poskytovali fotografové příjemcům svědectví o životě z oblastí odříznutých od civilizace. Kromě formy, kterou ovlivňoval technologický pokrok, se změnily také důvody, proč se fotografové rozhodli pro daleké výpravy do špatně dostupných oblastí. Během posledního století se fotografie vyvíjela od čistě dokumentárního nástroje k uměleckému médiu.

Pro svou práci jsem si zvolil tři současné fotografy s různými zkušenostmi a, to hlavní, s odlišným přístupem ke své profesi – Lucas Foglia vytvořil dokumentární projekt, který odráží jeho osobní zkušenosti z dětství. Alec Soth si zvolil vzdálení se od klasického dokumentu k složité umělecké práci. Naopak Matthew Genitempo se rozhodl vytvořit projekt bez důkladné přípravy a přistoupit k němu jako, zariskuji toto tvrzení, jistému druhu autoterapie.

Dle mého soudu byla společným jmenovatelem všech projektů vnitřní potřeba autora a skutečnost, že téma, na němž pracovali, se jich osobně dotýkalo. Díky těmto vlastnostem mohou současné projekty představovat nejen umělecké dílo, ale zároveň i citlivou analýzu osobnosti samotného umělce. Domnívám se tedy, že každý výše uvedený projekt vypráví v užším nebo širším smyslu i o tvůrci samotném. Na začátku vlastní fascinace fotografickým dokumentem jsem své první krůčky ve fotografii dělal např. pod vlivem tvorby Aleca Sotha. Je pro mne velkou hodnotou, že jsem se prostřednictvím jeho tvorby mohl ponořit i do jeho osobnosti. A tak v tomto případě po fascinaci dílem samotným přišlo pozitivní zamyšlení nad častým paradoxem umělcovy osobnosti – jak se z uzavřeného a plachého člověka vyvine tvůrce udávající trendy současné fotografie. Alespoň v mém vnímání.

Po analýze získaných materiálů jsem nalezl společný aspekt prací tohoto typu, který pro mne představuje nejvyšší hodnotu – upozorňují na množící se ohrožení ze strany současné civilizace, která se týkají čím dál více komunit tzv. Západu. Projekty ve stylu „Broken Manual" Sotha nebo Genitempův „Jasper" nám přibližují temné

následky, které s sebou může nést absence zvládání života v současném světě. Naproti tomu lehce idealizované cykly jako „A Natura Order" Lucase Fogliy dávají naději a injekci pozitivní energie v podobě tipů, jak bychom měli postupovat, abychom zamezili negativním dopadům pádícího pokroku 21. století.

Tvorbu Aleca Sotha zná asi každý, kdo se zajímá o dokumentární fotografii. Jeho čtyři nejznámější práce inspirovaly nejen mne, během rané fáze mé tvorby, ale i mnoho dalších fotografů a fotografek bez bohatých zkušeností, kteří hledali referenční bod v univerzálním, čitelném a nadčasovém stylu práce s obrazem. Lucas Foglia je známý především ve Spojených státech, ale díky své práci učitele a přednášejícího se také stává pro jiné vzorem. Oproti tomu Matthew Genitempo inspirativně ovlivňuje pouze ty, kdo se zajímají o úzkou tématiku a styl zastupovaný tímto autorem.

Rád bych na konec dodal, že můj dlouholetý zájem o téma života mimo systém mě v mé vlastní tvorbě dovedl do bodu, kdy jsem se sám rozhodl pokusit fotografovat lidi žijící podobně jako hrdinové zde zpracovávaných projektů. Svá hledání a činnost jsem omezil na hranice Polska. Před zahájením práce jsem ale očekával rozčarování. Nemyslel jsem si, že na jiném kontinentu, v zemi mnohokráte menší než Spojené státy najdu místa a lidi, kteří mě budou tak silně fascinovat a inspirovat. Mýlil jsem se. Našel jsem hippies v důchodu, bylinkáře, outsidery a dokonce rodiče, kteří s kojencem půl roku žili v indiánském stanu bez elektřiny, tekoucí vody a ústředního topení.

Co je ovšem nejdůležitější, uvědomil jsem si, že zeměpisná šířka vůbec nehraje roli ve vztahu k negativním následkům civilizačního pokroku. I mí hrdinové se vyhýbají spoustě stimulů, nadměrnému vytěžování planety, nepodléhají neustálé spotřebě a snaží se žít s vyšší pozorností k okolí a případným blízkým – myslím si, že to je standardní ponaučení, které bychom si všichni měli odnést z analýzy a zamyšlení se nad podobnými projekty.

Soupis použité literatury:

FOGLIA Lucas. *A Natural Order.* Nazraeli Press 2012. ISBN 978-1590053522

GENITEMPO Matthew. *Jasper.* Twin Palms, 2018 ISBN 978-1936611133

SOTH Alec. *Broken Manual*. MACK, 2015 jako část *Gathered Leaves* ISBN 9781910164365

SOTH Alec. *Niagara*. MACK, 2015 jako část *Gathered Leaves* ISBN 9781910164365

SOTH Alec. *Songbook.* MACK, 2017 ISBN 9781910164020

SOTH Alec. *Sleeping By The Mississippi.* MACK, 2017 ISBN 978-1-910164-89-1

ZANOT Francesco. *Ping Pong Conversations: Alec Soth with Francesco Zanot.* CONTRASTO, ISBN 978-8869654091

Elektronické zdroje:

https://www.britannica.com

https://wp.wwu.edu

https://www.lucasfoglia.com

https://www.lensculture.com

https://alecsoth.com

https://en.wikipedia.org

https://www.bookoff.pl

https://www.magnumphotos.com

https://www.meer.com

https://www.matthewgenitempo.com

https://www.1854.photography

https://www.youtube.com